

Diarienummer 462-2716/2005

Energisparåtgärder i byggnader, Barnens Ö

Projekt B4
Stiftelsen Barnens Dag

Lennart Arrhenius
2008-04-28

Huvudkontor
Box 45156
104 30 STOCKHOLM
Besöksadress: Västmannagatan 52
Tel: 08-410 549 30
Fax: 08-692 03 99

Bankgiro
5936-7706
Orgnr: 802009-2766
Innehar F-skattsedel

Barnens Ö[®]
760 40 VÄDDÖ
Fiskeboda
640 25 JULITA

Bokningstelefon för Barnens Ö[®]
och Fiskeboda: 08-410 549 10
e-post: bokning@stbd.se
Hemsida: www.stbd.se

Avtalsbilaga 4

Slutrapport för projekt inom Miljömiljarden, Stockholm stad

Diarienummer för ursprunglig ansökan: 462-2716/2005

Projektets nummer och namn: B4 Energisparåtgärder i byggnader, Barnens Ö

Datum för slutrapporten: 2008-04-30

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
1 Inledning	4
1.1 Beskrivning och syfte.....	4
1.2 Bakgrund och utgångsläge	4
2 Mål och resultat.....	5
2.1 Projekt mål och deras uppfyllelse.....	5
2.2 Projektets resultat i relation till målen i Stockholms miljöprogram.....	5
2.3 Projektets pådrivande roll	5
2.4 Tekniska lösningar	5
2.5 Attityd- och beteendeförändringar	5
2.6 Ej uppnådda mål.....	5
3 Projektekonomi.....	6
3.1 Bidrag och kostnader	6
3.2 Besparingspotential.....	6
3.3 Löpande kostnader.....	6
4 Arbetsätt.....	7
4.1 Projektorganisation	7
4.2 Samarbete mellan aktörer.....	7
4.3 Kvalitetssäkring.....	7
4.4 Kunskapsspridning.....	7
5 Erfarenheter	8
5.1 Samlade erfarenheter och slutsatser.....	8
5.2 Framgångsfaktorer.....	8
5.3 Förvaltning av det genomförda projektet	8
5.4 Projektdokumentation och styrning	8
5.5 Följdåtgärder	8
5.6 Projektets replikerbarhet.....	8
6 Kontaktuppgifter	9
7 Bilagor.....	10
Bilaga 1 – Sammanfattat omdöme.....	11

Sammanfattning

Syfte var att minska energiförbrukningen på kollogårdar på Barnens Ö genom att installera ny uppvärmningsteknik, styr- och reglerteknik, byta ut gammal energikrävande utrustning i kök samt informera om energiförbrukning och energisnålt handlande.

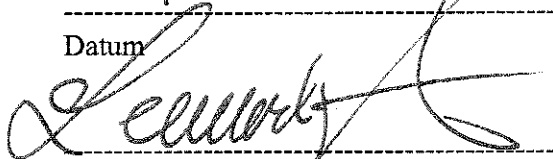
-Att spara pengar och därmed möjliggöra ytterligare energisparåtgärder på Barnens Ö.

Målsättningen var att uröna vilken metod som mest effektivt spar energi, ny teknik, styrning av förbrukning eller mänskligt energimedvetande.

Slutsats av detta projekt är att det går att spara energi med ny teknik, att för reglering av energiutnyttjande kräver bättre förarbete samt dessvärre att utbildning och tillämpning av mänskligt energimedvetande inte alltid faller väl ut.

27/8-08

Datum

Underskrift av ansvarig chef

Lennart Arrhenius

Namnförtydligande

Datum

Underskrift av projektledare

Namnförtydligande

1 Inledning

1.1 Beskrivning och syfte

Att minska energiförbrukningen på kollogårdar på Barnens Ö genom att installera ny uppvärmningsteknik, styr- och reglerteknik, byta ut gammal energikrävande utrustning i kök samt informera om energiförbrukning och energisnålt handlande.

Stiftelsen Barnens Dag vill med detta projekt påbörja arbetet med att minska elförbrukningen på Barnens Ö. Dels genom att minska förbrukningen genom ny teknik, men även genom att informera och göra våra kollobarn, kolloledare och andra gäster på gårdarna till upplysta elkonsumenter som tänker sig för och sparar el.

-Att spara pengar och därmed möjliggöra ytterligare energisparåtgärder på Barnens Ö.

1.2 Bakgrund och utgångsläge

På Barnens Ö finns 24 kollogårdar som används främst till sommarkollo men även för uthyrning till enskilda grupper. Många av gårdarna saknar modern isolering och samtliga hus värms upp med direktverkande el., vilket i en kombination genererar en mycket hög åtgång på elektricitet. De flesta av kollogårdarna har dessutom storkök med mycket avancerad och energikrävande utrustning. Här konsumeras stora mängder energi, i synnerhet under kolloperioderna.

2 Mål och resultat

2.1 Projekt mål och deras uppfyllelse

Minskad energiåtgång och därmed minskad miljöpåverkan

Ökat medvetande om miljö- och energifrågor bland barn och vuxna som vistas på Barnens Ö

Efter en kollo- och uthyrningssäsong med projektet, kan konstateras att delmålet minskad energiåtgång och därmed minskad miljöpåverkan uppfyllts. Även delmål nummer två har uppfyllts, men inte i den utsträckning som kunde tyckas önskvärt, vilket föranleder extra satsningar på information i projektets fortsättning.

2.2 Projektets resultat i relation till målen i Stockholms miljöprogram

Det minskade energiuttaget skulle ha kunnat blivit mindre, däremot är det tveksamt om rätt påverkan på mänskligt handlande kan uppfylla delmål om minskat energinyttjande. Den tekniska icke önskade påverkan på luft till luft värmeväxlare skulle med initialt högre kompetens och undersökning kunnat bringas till ett bättre utfall.

2.3 Projektets pådrivande roll

Dessa projekt har sannolikt en begränsande effekt på samhället i stort.

2.4 Tekniska lösningar

I köken har använts induktionsspisar och annan modern energisnål utrustning, i barnhusen har luft till luft värmeväxlare installerats.

2.5 Attityd- och beteendeförändringar

Inga mätbara attityd och beteendeförändringar kan påvisas, snarare är det så att ex.vis induktionsspisarnas höga besparingar visar just hur svårt det är att ändra beteenden.

2.6 Ej uppnådda mål

Målet att påverka människors handlande för att spara energi och därmed miljön har ej uppnåtts.

3 Projektekonomi

3.1 Bidrag och kostnader

Tabell A

Beviljat bidrag i kr (avser Miljömiljarden)	Utnyttjat bidrag i kr (avser Miljömiljarden)	Total kostnad i kr (inkl. annan finansiering)
500000	500000	

Kommentarer till tabellen:

Tabell B

Post	Utnyttjat bidrag i kr (avser Miljömiljarden)					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Löner		27913	112046	114003		
Övriga kostnader			246038			
Summa		27913	358084	114003		

3.2 Besparingspotential

Vid bättre utförd installation av värmeväxlare kan potential bli stor. Vid installation av modern teknik (induktionshällar) samt energisnålare utrustning är besparingspotentialen mycket stor.

3.3 Löpande kostnader

Saknas

4 Arbetssätt

4.1 Projektorganisation

Fram till 31/12 2006 var Liselotte Andersson projektledare och sekreterare därefter Lennart Arrhenius.

4.2 Samarbete mellan aktörer

Samarbetet utsträckte sig enbart under projektering och installation därefter har arbetet fortskridit internt.

4.3 Kvalitetssäkring

Framtill 31/12 2006 har en arbetande projektorganisation med uppföljning funnits, projektet slutrapporterades 31/12 2006, därefter har arbete med slutförande delprojekt samt utökning av budget till att försöka förbättra framförallt luft till luft värmeväxlarprojektet.

4.4 Kunskapsspridning

Projektet har presenterats på Stiftelsens hemsida.

5 Erfarenheter

5.1 Samlade erfarenheter och slutsatser

Ny teknik sparar energi och under vissa omständigheter mycket, däremot är det svårare att påverka människors attityd.

5.2 Framgångsfaktorer

Induktionsspisar är en stor framgång då energi enbart åtgår vid nyttjande, det mänskliga beteendet oaktat.

5.3 Förvaltning av det genomförda projektet

Installationerna har gått in i den reguljära verksamheten och förvaltas därefter.

5.4 Projektdokumentation och styrning

Projektet har dokumenterats enligt anvisning.

5.5 Följdåtgärder

Att ekonomiskt satsa på utrustning än utbildning sparar mer energi och därmed pengar och miljö.

5.6 Projektets replikerbarhet

Vad avser utbildning nej, däremot ny teknik är i högsta grad replikerbart.

6 Kontaktuppgifter

Lennart Arrhenius 070-771 71 77 alt lennart.arrhenius@sibd.se

7 Bilagor

Bilaga 1 – Sammanfattat omdöme

Nr	Påstående	Instämmer				
		Inte alls	I viss mån	Ganska mycket	Helt	Vet ej
1	De uppnådda resultaten överensstämmer med de tidigare angivna målen.	☐	☐	☒	☐	☐
2	Det genomförda projektet medför en positiv påverkan på miljön.	☐	☐	☒	☐	☐
3	Projektet bidrar till utvecklingen av ny teknik (t ex genom användningen av sådan teknik).	☐	☐	☐	☒	☐
4	Projektet har lett till attityd- och/eller beteendeförändringar.	☒	☐	☐	☐	☐
5	Projektet medför minskade kostnader (för drift och underhåll, t. ex. i form av energikostnader).	☐	☐	☐	☒	☐
6	Samarbetet med andra aktörer inom och utom staden har fungerat väl.	☐	☐	☐	☒	☐
7	Projektresultaten kommer till användning inom förvaltningen/bolaget, eller inom andra förvaltningar/bolag.	☐	☒	☐	☐	☐
8	Projektet är så bra att det bör upprepas (inte nödvändigtvis i samma förvaltning/bolag).	☐	☐	☐	☒	☐